

MRF 2022.106

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 29. april 2022, j.nr. 20/00837

Ophævet Frederikssund Kommunes afgørelse om at anse Vejdirektoratets medbenyttelse af rørlagt offentligt vandløb for reguleret i vandsynsprotokol og ekspropriationskommissions beslutning, da de relevante forhold vedrørende vandføringsevne og fordeling af anlægs- og vedligeholdelsesomkostninger ikke fremgik af vandsyns- eller forhandlingsprotokol, og forholdet derfor forudsatte tilladelse efter vandløbslovens § 63.

Det offentlige vandløb Marbækrenden udgør et rørlagt forløb på 2,7 km med udspring mellem Frederikssund og Store Rørbæk frem til udløb i Roskilde Fjord mellem Marbæk og Hammer Hage. I forbindelse med gennemførelsen af projektet omfattet af anlægsloven for fjordforbindelsen ved Frederikssund blev ekspropriationskommissionen forelagt en vandsynsprotokol udarbejdet af Vejdirektoratet og Frederikssund Kommune efter vandløbslovens § 64, stk. 1. Det fremgik heraf, at der ville blive etableret tre regnvandsbassiner til at neddrøse udledningen af overfladevand fra vejarealer for Kronprinsesse Marys Bro og hertil hørende vejanlæg før udledning til Marbækrenden. Frederikssund Kommune meddelte i 2015 og 2017 Vejdirektoratet udledningstilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28. Afgørelserne blev påklaget af naboer, hvorefter Miljø- og Fødevareklagenævnet i 2018 ophævede afgørelserne, bl.a. fordi der var mangler i VVM-vurderingen, og da det fastsatte afløbstal væsentligt oversteg den naturlige afstrømning til Marbækrenden (se MAD 2018.190 Mfk). I afgørelsen oplyste Miljø- og Fødevareklagenævnet, at vandløbsmyndigheden kan godkende medbenyttelse efter vandløbslovens § 63, uanset om der er tale om et privat eller offentligt vandløb. Efterfølgende traf Frederikssund Kommune afgørelse om, at udledning fra de regnvandsbassiner, som var etableret af Vejdirektoratet, ikke forudsatte

tilladelse efter § 63 om medbenyttelse, da forholdet var behandlet i vandsynsprotokollen, der ved at være ført til forhandlingsprotokollen for ekspropriationskommissionen udgjorde en del af ekspropriationsbeslutningen, og derfor i henhold til vandløbslovens § 64, stk. 2, ikke forudsatte tilladelse efter § 63. Afgørelsen blev påklaget af E som bredejer til Marbækrenden, idet E bl.a. bestred, at der var truffet afgørelse om medbenyttelsesret. Miljø- og Fødevareklagenævnet (formanden) bemærkede, at ekspropriation er et indgreb i en rettighed beskyttet af grundlovens § 73, og det derfor skal fremgå klart, hvilke indgreb i ejendomsretten beslutningen indeholder. Nævnet konstaterede, at spørgsmålet om vilkår for medbenyttelse ikke specifikt fremgik af vandsyns- eller forhandlingsprotokollen. Herudover konstaterede nævnet, at vandsynsprotokollen ikke indeholdt en vurdering af Marbækrendens kapacitet eller vandføringsevne, og at der af vandsynsprotokollen ikke fremgik en opgørelse af eventuelt tab eller i øvrigt fordeling af anlægs- eller vedligeholdelsesomkostninger. På den baggrund fandt nævnet, at der ikke forelå dokumentation for, at der af ekspropriationskommissionen var truffet beslutning om medbenyttelse af Marbækrenden. Medbenyttelse krævede derfor tilladelse efter vandløbslovens § 63, hvorfor Miljø- og Fødevareklagenævnet ophævede afgørelsen.

Kommentar: Afgørelsen illustrerer vigtigheden af, at der indhentes forudgående tilladelse til medbenyttelse af vandløb, hvor kommunens afgørelse om medbenyttelse kan indbringes for Miljø- og Fødevareklagenævnet (vandløbslovens § 80), mens den af kommunen fastsatte af betaling for medbenyttelse kan indbringes for taksationskommissionen under vejloven (§ 63, 2. pkt.). Afgørelsen understreger på sin egen måde den ekspropriative karakter af kommunens tilladelser om medbenyttelse af offentligt eller privat etablerede vandløbsanlæg, hvilket nævnet ikke på samme måde var opmærksom på i enkelte tidligere afgørelser som MAD 2012.816 Nmk og MAD 2015.424 Nmk – se nærmere Pagh: TfM 2015, s. 165.

29. april 2022
Sagsnr.: 20/00837
Klagenr.: 1005883
FKL

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

OPHÆVELSE af afgørelse i sag om medbenyttelse af Marbækrenden i Frederikssund Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter vandløbslovens § 64, stk. 2, jf. § 80, stk. 1.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Frederikssund Kommunes afgørelse af 20. december 2019 om, at der ikke kræves tilladelse efter vandløbsloven til medbenyttelse af Marbækrenden.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen kan anlægges ved domstolene.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**
Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb med senere ændringer.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 17. januar 2020 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejendommens ejer, der er repræsenteret ved advokat.

Klager har navnlig anført, at ekspropriationskommissionen ikke har tiltrådt en aftale omkring medbenyttelse af Marbækrenden, hvorfor vandløbslovens § 64, stk. 2, ikke finder anvendelse.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.4.

Klager har desuden påklaget Frederikssund Kommunes afgørelser af 24. september 2019 om tilladelse til udledning af rensset og forsinket vejvand via henholdsvis udløb U4a og U4b til privat rørlagt vandløb og derfra til Marbækrenden og tilladelse til udledning af rensset og forsinket vejvand via U9 til Marbækrenden. Miljø- og Fødevareklagenævnet vil på et senere tidspunkt træffe særskilt afgørelse i disse sager.⁴

2. Sagens oplysninger

Sagen omhandler, hvorvidt ekspropriationskommissionen, vedrørende etablering af ny fjordforbindelse ved Frederikssund, har tiltrådt en aftalt ordning om medbenyttelse af Marbækrenden til udledning af vand fra bassiner tilknyttet Kronprinsesse Marys Bro og hertil hørende vejanlæg.

Frederikssund Kommune og Vejdirektoratet har den 29. februar 2016 underskrevet den i forbindelse med projektet udarbejde vandsynsprotokol. Af protokollen fremgår følgende om ”Ny afvandingssektion 76 – Udløb ved regnvandsbassin B4a”:

”Regnvandsbassin B4a vil varetage den interne afvandingssektion mellem St. 7+800 og st. 8+900. Den vil sørge for den umiddelbare behandling af overfladevand før udløb til Marbæk Rende.

Regnvandsbassin B4a vil blive udstyret med et nødoverløb. Nødoverløbet vil blive kombineret med anlægget til styring af flow og udløbskonstruktionen og installeret sammen i en beton nedgangsbrønd bygget ind i regnvandsbassinets skråning.

Reduceret afvandingsområde = 3,9 ha

Designet regnfald returneringsperiode = 5 år

Udløbsgrænse = 7,7 l/s

Anvendte rør:

KD3000 mm – anslået længde på 35 m.”

⁴ Sagsnr. 19/08523, 19/08524 og 19/08525.

Om ”Ny afvandingssektion 77 – udløb fra regnvandsbassin B4b” fremgår lignende som vedrørende udløb fra regnvandsbassin B4a.

Af tillæg nr. 1 til vandsynsprotokollen fra den 19. december 2017 fremgår følgende angående ”Ny afvandingssektion 80 – udløb fra regnvandsbassin B9”:

”Regnvandsbassin B9 modtager vejvand fra den eksisterende Frederikssundsvej km. 34.570 – 36.300 plus udvidelsen af vejen med kilestrækninger for de nye ramper. Den vil sørge for den umiddelbare behandling af overfladevandet før udløb til Marbækrenden.

Bassinet etableres til afløsning af det eksisterende bassin ved Frederikssundsvej ca. km 35.830. Det eksisterende bassin, som modtager vejvand fra ca. 1,55 red. ha., nedlægges.

Regnvandsbassin B9 vil blive udstyret med et nødoverløb.

Afløbet fra bassinet sker med et dykket udløb, som sikrer olietilbageholdelsen i bassinet.

Afløbet tilsluttes til Marbækrenden.

Reduceret afvandingsområde = 1.80 ha

Overskridelseshyppighed $T = 5$, $n = 1/5$.

Afløbstal = 5 l/s

Anvendte rør: plastrør Ø110/160 mm – anslået længde på 190 m.”

Af forhandlingsprotokollen for ekspropriationskommissionen, 1. hæfte, linjebesigtigelse den 22. og 23. april 2015, fremgår bl.a. følgende under afsnittet ”Besigtigelser i marken” fra torsdag den 23. april 2015:

”Det blev oplyst, at Marbæk Rende, der er et offentligt vandløb, ikke er fritlagt, og at vandløbet ikke ligger i ejendomsskel, som vist på besigtigelsesplanen. Der blev samtidig udtrykt bekymring for Marbæk Rendes egnethed til afledning af vand fra vejanlægget. Der er allerede i dag problemer med, at vandet står op på markerne, fordi vandløbet er i dårlig stand.

Vejdirektoratet anførte hertil, at det ligger udenfor Vejdirektoratets ansvarsområde, hvad der sker nedstrøms i vandløbet. Vejdirektoratet vil sørge for at neddrose vandet fra vejanlægget i henhold til udledningstilladelse fra Frederikssund Kommune, og derved sikre, at vandløbet ikke overbelastes.”

Af forhandlingsprotokollen fra ekspropriationskommissionen, 3. hæfte, besigtigelsesforretning den 5., 6., 26. og 27. oktober 2015 fremgår følgende under afsnittet ”Projektbeskrivelse, Afvanding”:

”Private og offentlige vandløb reguleres i fornødent omfang og føres under motortrafikvejsanlægget. Vandsynsforretning er - i overensstemmelse

med vandløbslovens bestemmelser – afholdt inden detailbesigtigelsen, og vandsynsprotokol vil blive fremlagt ved ekspropriationsforretningen.

[...]

Forslag til retablering af eksisterende drænledninger og grøfter m.v. udarbejdes i det omfang, som foreliggende oplysninger gør det muligt.”

Fra besigtigelser i marken den 6. oktober 2015 fremgår bl.a. følgende:

”Der blev udtrykt bekymring for Markbæk Rendens egnethed til at aflede vand fra vejanlægget og den nye bydel øst for Frederikssundsvej. Det blev anført, at en regulerings sag er påkrævet.

Repræsentanten for Frederikssund Kommune oplyste, at der er kommet en større dimension på rørene i Marbæk Renden, men kommunen er opmærksomme på, at fritlægningen af Marbæk Renden kan være en udfordring.”

Det fremgår endvidere af afsnittet ”Særlige bestemmelser” under overskriften ”Forlagt Marbækvej”, at motortrafikvejen krydser et sideløb til Marbækrenden i st. 8.900, og at motortrafikvejen krydser forlagt del af Marbækrenden i st. 9.200. Videre fremgår det under overskriften ”Frederikssundsvej”, at Frederikssundsvej krydser forlægningen af Marbækrenden i km. 21.050.

Herudover fremgår det af forhandlingsprotokollen for ekspropriationskommissionen, 6. hæfte, ekspropriationsforretningen den 3., 4. og 30. marts 2016 angående den 4. marts 2016, at klager mødte op, og at Vejdirektoratet fremlagde et rettelsesblad til fortegnelse nr. 4. Herudover fremgår følgende:

”Parterne redegjorde for deres synspunkter. Ejeren påviste placeringen af rørlagt Marbæk Rende over matr.nr. 10e St. Rørbæk By, Snostrup med tilhørende brønde. Kommissionen konstaterede, at den rørlagte Marbæk Rende har en anden placering end oplyst af Vejdirektoratet. Kommissionen konstaterede endvidere, at et arbejdsareal på matr.nr. 10e smst. på 20 m² fejlagtigt er markeret med både grønne og røde flag, hvilket har bragt ejeren den opfattelse, at arealet skulle eksproprieres permanent. Det er ikke tilfældet.

Der forholdes som anført i rettelsesbladet til fortegnelsen med den ændring, at der ikke tillægges ejeren vejret over matr.nr. 6a og 6b Oppe Sundby By, Oppe Sundby. Arbejdsareal tilpasses eksisterende markvej.

Der fremsendes skriftligt erstatningsforslag til parterne.”

2.1 Området

Marbækrenden er et offentligt vandløb, der løber fra ca. midt mellem Frederikssund og Store Rørbæk indtil udløbet i Roskilde Fjord. Vandløbet er rørlagt på stort set hele strækningen.

Det fremgår af Arealinformation på Danmarks Miljøportal,⁵ at langt størstedelen af Marbækrenden er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.⁶

Tæt ved begyndelsen af Marbækrenden i den nordøstlige del af vandløbet er der etableret tre regnvandsbassiner i forbindelse med anlæggelsen af Roskilde Fjord-forbindelsen, der inkludere en højbro over Roskilde Fjord og en motortrafikvej syd om Frederikssund.

2.2 Sagens forhistorie

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophævede den 12. juni 2018 fire tilladelse meddelt af Frederikssund Kommune i medfør af miljøbeskyttelseslovens⁷ § 28, stk. 1, til udledning af overfladevand til Marbækrenden, og hjemviste sagen til fornyet behandling.⁸

Frederikssund Kommune havde i sine bemærkninger til klagerne bl.a. anført, at der ikke skulle meddeles en medbenyttertiladelse i forbindelse med udledning af vand til Marbækrenden, idet der var vedtaget en anlægslov til projektet. Endvidere havde kommunen bemærket, at idet vandløbet var et offentligt vandløb, var det kommunens opfattelse, at der ikke skulle søges om en medbenyttertiladelse.

Miljø- og Fødevareklagenævnet fandt, at de meddelte udledningstilladelser led af væsentlige retlige mangler.

I øvrigt bemærkede Miljø- og Fødevareklagenævnet angående medbenyttertiladelse, at nævnet ikke var enig med Frederikssund Kommune i, at der alene skulle søges om medbenyttertiladelse, hvis der var tale om et privat vandløb.

2.3 Den påklagede afgørelse

Frederikssund Kommune har den 20. december 2019 i medfør af vandløbslovens § 64, stk. 2, truffet afgørelse om, at udledning af vand fra bassinerne tilknyttet Kronprinsesse Marys Bro og hertil hørende vejanlæg til Marbækrenden ikke kræver tilladelse til medbenyttelse efter vandløbslovens § 63.

⁵ <https://arealinformation.miljoportal.dk>.

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 om naturbeskyttelse.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 om miljøbeskyttelse med senere ændringer

(nu gældende).

⁸ NMK-10-01007, NMK-10-01008, NMK-10-01253 og NMK-10-01280.

Det fremgår af afgørelsen, at den er truffet på baggrund af ansøgninger fra Vejdirektoratet om tilladelse til udledning af vand fra tre regnvandsbassiner (U4a, U4b og U9) til Marbækrenden.

Det fremgår endvidere af sagens oplysninger, at Fjordforbindelsen, Kronprinsesse Marys Bro, er anlagt efter en anlægslov, der giver Vejdirektoratet mulighed for at erhverve de nødvendige arealer og rettigheder gennem ekspropriation.⁹

Frederikssund Kommune har i afgørelsen anført, at Marbækrenden er et kapacitetsbegrænset rørlagt vandløb, hvor der som udgangspunkt skal søges om medbenyttelse forinden ny tilledning.

Endvidere har Frederikssund Kommune oplyst, at kommunen har drøftet, hvorvidt undtagelsen for reglen om medbenyttertilladelse i vandløbslovens § 64, stk. 2, finder anvendelse, idet ordet ”medbenyttelse” ikke direkte fremgår af vandsynsprotokollen, og således heller ikke af ekspropriationskommissionens protokol.

Videre har Frederikssund Kommune bemærket, at kommunen som følge heraf har overvejet, hvorvidt kriterierne i vandløbslovens § 64, stk. 2, om at ekspropriationskommissionen kan tiltræde den aftalte ordning, er opfyldt. Kommunen har på denne baggrund anmodet Vejdirektoratet om at bekræfte, at spørgsmålet om medbenyttelse er medtaget i ekspropriationsfortegnelsen og således gennemført ved ekspropriationen.

Det fremgår herefter af afgørelsen, at Vejdirektoratet har angivet, at Vejdirektoratets og Frederikssund Kommunes aftale angående de foranstaltninger, som Vejdirektoratet har bekostet og udført som led i anlægsprojektet – og som er tiltrådt af ekspropriationskommissionen – endeligt fastsætter og afslutter, hvad Vejdirektoratet skal bidrage med i denne sammenhæng. Videre fremgår det, at kommunen opfatter dette som en erklæring fra Vejdirektoratet om, at ekspropriationskommissionens tiltrædelse af aftalen foreligger i den forstand, som kriteriet er defineret i vandløbslovens § 64, stk. 2.

Frederikssund Kommune har på baggrund af det ovenstående lagt erklæringen fra Vejdirektoratet til grund, hvorfor ekspropriationskommissionens tiltrædelse træder i stedet for en særskilt medbenyttertilladelse. Der skal derefter ifølge kommunen ikke meddeles en tilladelse til medbenyttelse af Marbækrenden efter vandløbslovens § 63.

Det fremgår endvidere af afgørelsen, at klager har indsendt bemærkninger til Frederikssund Kommunes udkast til afgørelser, der blev sendt i høring. Kommunen har den 20. december 2019 til klages bemærkninger bl.a. anført, at det er kommunens opfattelse, at Miljø- og Fødevareklage-

⁹ Lov nr. 1519 af 27. december 2014 om en ny fjordforbindelse ved Frederikssund.

nævnet ikke med afgørelsen fra den 12. juni 2018 har taget stilling til, om der i den konkrete sag skal søges om en medbenyttertilladelse efter vandløbslovens § 63, eller om en sådan medbenyttelse er indeholdt i anlægsloven/ekspropriationsprocessen. Ifølge kommunen understøttes denne forståelse af, at kommunen i forbindelse med klagesagen henviste til, at der ikke skulle meddeles medbenyttertilladelse til Vejdirektoratet, idet der var vedtaget en anlægslov til projektet, og at dette ikke gav anledning til bemærkninger fra nævnet.

Videre har Frederikssund Kommune bemærket, at kommunen i første omgang meddelte Vejdirektoratet, at udledning til Marbækrenden krævede en særskilt tilladelse efter vandløbslovens § 63. Dette var Vejdirektoratet uenig i, og kommunen drøftede herefter spørgsmålet med direktoratet samt eksterne advokater. Endvidere har kommunen anført, at det efter dialogen med eksternt advokat er kommunens opfattelse, at en erklæring fra Vejdirektoratet, om at medbenyttelse er medtaget i ekspropriationsfortegnelsen, vil kunne lægges til grund for den videre behandling af sagen.

Frederikssund Kommune har herudover som svar på klagers bemærkninger anført, at det ikke er korrekt når klager anfører, at kommunen har tilkendegivet, at kommunen var bekendt med, at ekspropriationskommissionen ikke havde tiltrådt en aftale om medbenyttelse. Videre har kommunen anført, at det heller ikke er korrekt, når klager anfører, at kommunens advokat har vurderet, at der ikke er givet en medbenyttelsesret i ekspropriationssagen. Ifølge kommunen har kommunens advokat ikke taget specifikt stilling til dette, og der har alene været tale om overordnet juridisk sparring.

2.4 Klagens indhold

Klager har anført, at det først er ved ekspropriationskommissionens afgørelse, at kravene om tilladelser efter vandløbsloven bortfaldet, og at det således ikke er nok, at der f.eks. er enighed mellem vandløbsmyndigheden og anlægsmyndigheden, hvis det ikke efterfølgende tiltrædes af kommissionen. Klager har i den forbindelse henvist til Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis i NMK-43-00578.

Klager har endvidere anført, at der er en klar formodning for, at ekspropriationskommissionen ikke har truffet afgørelse om medbenyttelse til Marbækrenden, idet kommissionen ikke omtaler forholdet i sin afgørelse. I overensstemmelse med grundlovens § 73 om ekspropriation, skal de berørte personer af anlægget ifølge klager meddeles indeholder af ekspropriationsbeslutningen på en klar og entydigt måde, ligesom der skal orienteres om, hvilke indskrænkninger ekspropriationen medfører i de pågældende rettigheder. Dette er ifølge klager ikke opfyldt, eftersom kommissionens overordnet henvisning til den indgåede aftale mellem Frederikssund Kommune og Vejdirektoratet ikke er tilstrækkeligt hertil.

Herudover har klager anført, at Frederikssund Kommune selv har vurderet, at der ikke er tilstrækkelige holdepunkter i ekspropriationskommissionens materiale til at fastslå, at der er taget stilling til medbenyttelsesretten, og at Vejdirektoratets erklæring ikke kan lægges til grund herfor. Klager har i den forbindelse anført, at det er kommunen som vandløbsmyndighed og ikke Vejdirektoratet, der skal foretage vurderingen af, hvorvidt en medbenyttertiladelse er påkrævet.

Klager har endvidere anført, at høringssvar fra de øvrige berørte lodsejere i sagen dokumenterer, at hverken klager eller de øvrige lodsejere har været bekendt med det ekspropriative indgreb i retten til at måtte medbenytte Marbækrenden. Ifølge klager viser dette, at ekspropriationskommissionen ikke har godkendt medbenyttelsen, eftersom dette skulle have fremgået klart og tydeligt.

Klager har endvidere bestridt, at spørgsmålet om medbenyttelse til Marbækrenden har været drøftet og behandlet af ekspropriationskommissionen. Klager har i den forbindelse oplyst, at klager deltog i kommissionens detailbesigtigelse den 6. oktober 2015. Videre har klager bemærket, at klager på mødet oplyste kommissionens formand om de sideløbende klager over udledningstilladelsen ved Miljø- og Fødevareklagenævnet, som formand bemærkede, at han kendte til. Ifølge klager havde kommissionens formand derfor under besigtigelsen kendskab til Frederikssund Kommunes tilladelser til udledning af vand til Marbækrenden, hvorfor det kan lægges til grund, at kommissionen ikke behandlede spørgsmålet i relation til ekspropriationen.

Derudover har klager påpeget, at vandsynsprotokollen først er underskrevet den 29. februar 2016.

Endelig har klager anført, at klager risikere en økonomisk udgift, hvis vandløbets kapacitet nu eller fremadrettet ikke kan bære Vejdirektoratets udledning af overfladevand til Marbækrenden.

Klager har den 30. juni 2020 supplerende anført, at klager hverken er blevet partshørt om afvandingsforholdene i vandsynsprotokollen eller på anden måde blevet gjort bekendt med afvandingsforholdene i forbindelse med ekspropriationskommissionens behandling af sagen. Klager har derfor ikke haft mulighed for at komme med bemærkninger til forholdet omkring medbenyttelse.

Endvidere har klager anført, at ekspropriationskommissionen alene har forholdt sig til Marbækrenden i relation til klager i forbindelse med en fejlagtig markering af arbejdsareal, hvilket fremgår af forhandlingsprotokollen for kommissionen vedrørende forretningen den 4. marts 2016.

2.5 Frederikssund Kommunes bemærkninger til klagen

Frederikssund Kommune har i bemærkninger af 3. februar 2020 til klagen anført, at kommunen ikke finder anledning til at kommentere på, hvorvidt de berørte lodsejere er blevet meddelt indholdet af ekspropriationsbeslutningen på en klar og entydig måde, eftersom kommunen ikke er myndighed i forhold til ekspropriationens behandling.

I forhold til klagers bemærkning om formanden for ekspropriationskommissionens viden om tilladelsen til udledning af overfladevand til Marbækrenden meddelt af Frederikssund Kommune, kan denne viden ifølge kommunen ikke lægges til grund for, at kommissionen ikke har behandlet medbenyttelsesspørgsmålet i relation til ekspropriationen.

I øvrigt har Frederikssund Kommune henvist til kommunens bemærkninger til klagers høringssvar af 20. december 2019.

2.6 Andre bemærkninger til klagen

Vejdirektoratet har i bemærkninger af 29. maj 2020 til klagen anført, at det med den påklagede afgørelse blev endeligt afgjort, at sagen skulle reguleres i henhold til vandløbslovens § 64, stk. 2, idet forholdet er reguleret af en aftale indgået mellem Vejdirektoratet og Frederikssund Kommune. Ifølge Vejdirektoratet var der således forud for besigtigelsesforretningen sket forhandling mellem anlægs- og vandløbsmyndighederne om, hvilke foranstaltninger der skulle træffes af hensyn til afvandingsforholdene. Videre har Vejdirektoratet bemærket, at forholdet indgår i ekspropriationskommissionens afgørelser uden anmærkninger fra kommissionen, og betingelserne for vandløbslovens § 64, stk. 2, er dermed opfyldt.

Herudover har Vejdirektoratet i relation til kravene for anvendelse af vandløbslovens § 64, stk. 2, henvist til flere konkrete steder i ekspropriationskommissionens forhandlingsprotokoller, herunder bl.a. afsnittet ”Projektbeskrivelse, Afvanding” i 3. hæfte og afsnittet angående ekspropriationsforretningen den 4. marts 2016 i 6. hæfte. Derudover har Vejdirektoratet overordnet henvist til den underskrevne vandsynsprotokol samt det efterfølgende tillæg til vandsynsprotokollen.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

Vandløbsmyndigheden kan godkende, at en person, der ikke har deltaget i en foranstaltning, benytter foranstaltningen mod at betale en del af anlægsudgifterne og deltage i den fremtidige vedligeholdelsesudgift samt erstatte det tab, som benyttelsen medfører, jf. vandløbslovens § 63, 1. pkt.

Ved vurderingen af spørgsmålet om medbenyttelse skal vandløbsmyndigheden sikre vandløbs benyttelse til vandaflledning og samtidig tage hensyn til evt. miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, jf. vandløbslovens § 1.

Det følger af vandløbslovens § 64, stk. 2, at hvis et anlæg, hvortil ekspropriation foretages efter bestemmelserne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom, berører bestående afvandingsforhold eller mulighederne for en fremtidig ordning af sådanne, skal spørgsmål om, hvilke foranstaltninger der skal træffes af hensyn til afvandingsforholdene, forud for besigtigelsesforretningen forhandles mellem anlægsmyndigheden og vandløbsmyndigheden. I tilfælde af enighed mellem disse kan ekspropriationer, der er nødvendige til foranstaltningerne, foretages efter reglerne i nævnte lov, såfremt ekspropriationskommissionen kan tiltræde den aftalte ordning. I andre tilfælde behandles de pågældende spørgsmål efter reglerne i denne lov.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker indledningsvist, at nævnet er enig med Frederikssund Kommune i, at nævnets afgørelse fra den 12. juni 2018 ikke tager stilling til, hvorvidt der er krav om tilladelse efter vandløbslovens § 63 for medbenyttelse af Marbækrenden i forbindelse med udledningen fra regnvandsbassinerne.

Endvidere konstaterer Miljø- og Fødevareklagenævnet, at Vejdirektoratet og Frederikssund Kommune i vandsynsprotokollen er nået til enighed om hvilke foranstaltninger, der skal træffes af hensyn til afvandingsforholdene. Nævnet bemærker hertil, at der ikke er et krav om, at anlægs- og vandløbsmyndigheden medtager samtlige relevante foranstaltninger i deres aftale, idet de resterende foranstaltninger, da behandles efter reglerne i vandløbsloven, ligesom det er gældende for aftalte foranstaltninger, som kommissionen ikke tiltræder, jf. vandløbslovens § 64, stk. 2, 3. pkt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at ekspropriationskommissionen ikke har tiltrådt en aftalt ordning om medbenyttelse af Marbækrenden. Nævnet har lagt vægt på, at medbenyttelse af Marbækrenden ikke fremgår af eller nævnes i kommissionens protokoller. Videre har nævnet lagt vægt på, at den af kommissionen tiltrådte vandsynsprotokol alene anfører, at der skal ske udledning af vand fra regnvandsbassinerne til Marbækrenden, og at dette ikke kan udstrækkes til en aftale om medbenyttelse, hvorfor kommissionen ikke kan have tiltrådt medbenyttelsen, idet medbenyttelsen ikke er indeholdt i vandsynsprotokollen. Hertil bemærker nævnet, at vandsynsprotokollen ikke omfatter en behandling af de normale forhold relevante for medbenyttelse såsom afvandingsinteresserne, herunder vandløbs kapacitet og vandføringsevne, og fordeling af anlægs- og vedligeholdelsesudgifter samt erstatning for tab, hvilket kunne have indikeret en indgået aftale om medbenyttelse.

Derudover har Miljø- og Fødevareklagenævnet lagt vægt på, at ekspropriation er et indgreb i rettighed sikret ved grundlovens § 73, og at det derfor skal fremgå tydeligt, hvilke indgreb i ejendomsretten, der foretages på klagers ejendom. I den forbindelse bemærker nævnet, at der i sagen er en væsentlig uklarhed om, hvorvidt medbenyttelsen er tiltrådt af ekspropriationskommissionen, hvilket bl.a. illustreres ved, at Frederiks-

sund Kommune oprindeligt selv var af den opfattelse, at en medbenytter-tilladelse efter vandløbslovens § 63 var nødvendigt.

Herudover har Miljø- og Fødevareklagenævnet lagt vægt på, at erklæringen fra Vejdirektoratet om indholdet af det af ekspropriationskommissionen tiltrådte ikke kan føre til et andet resultat, eftersom en eventuel fælles forståelse mellem anlægs- og vandløbsmyndigheden om, hvad vandsynsprotokollen omfatter og ekspropriationskommissionen dermed har tiltrådt, ikke kan tillægges betydning, hvis opfattelsen, som det er tilfældet her, ikke på tilstrækkelig vis understøttes af indholdet i vandsynsprotokollen eller kommissionens protokoller.

Herefter finder Miljø- og Fødevareklagenævnet, at idet ekspropriationskommissionen ikke har tiltrådt en aftalt ordning om medbenyttelse af Marbækrenden, er medbenyttelsen ikke i medfør af vandløbslovens § 64, stk. 2, undtaget for kravet om tilladelse efter § 63.

3.2 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 1.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Frederikssund Kommunes afgørelse af 20. december 2019 om, at der ikke kræves tilladelse efter vandløbsloven til medbenyttelse af Marbækrenden.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Frederikssund Kommune (sagsnr. 06.02.25-P19-1-19) samt for klager og dennes repræsentant (j. nr. 378451) via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter (repræsentants sagsnr. 038380-0029) i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på mfkn.naevneneshus.dk. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Miljø- og Fødevareklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Jette R. Uhrenholt
Stedfortrædende formand